

Надія Дехтяр, Оксана Мазоренко, Максим Серпухов

Оцінка структури зовнішньої торгівлі України для визначення сфер реалізації експортного потенціалу

На сьогоднішній день немає єдиного підходу до планування нормативних показників структури зовнішньої торгівлі та оптимізації зовнішньоекономічної діяльності, включаючи маркетинг-мікс, що враховують пріоритети соціально-економічного розвитку територій, що діють як агенти світового ринку. У статті запропоновано розширеній метод з використанням індексів Грубеля-Ллойда та Горвата для оцінки рівня міжгалузевої торгівлі, який визначить пріоритетні сфери міжнародної співпраці в процесі розробки зовнішньоекономічної стратегії на рівні держави та на рівні окремих компаній, зацікавлених у розширенні географії торгівлі на світовому ринку шляхом знаходження нових партнерів та використання недискримінаційних методів маркетингу.

У статті показано актуальні тенденції у зовнішній торгівлі в Україні, що підтримують поточну економічну політику та сприяють запровадженню нової експортної стратегії. А саме, загальний об'єм зовнішнього боргу перевищив ВВП у 2014-2016 рр., хоча з 2017 року спостерігалося його зменшення через скорочення ВВП. Несприятливі тенденції доповнилися сукупним негативним сальдо балансу товарів і послуг у 2014-2018 рр., з перерозподілом географічного простору на користь ЄС замість країн СНД (однак, експорт послуг, оцінений як абсолютний дохід, перевищив імпорт). Індекси Грубеля-Ллойда та Горвата, розраховані для останніх даних в області торгівлі, показали високий рівень диверсифікації зовнішньоекономічної діяльності України, зі значним об'ємом міжгалузевої торгівлі, але значення індексу Грубеля-Ллойда не співпало за географічною та товарною структурою для переважної більшості країн, тим не менш, можна визначити потенціальні напрями експорту, а саме через виявленій дисбаланс.

Ключові слова: торгові війни, міжгалузева торгівля, індекс Грубеля-Ллойда, індекс Горвата, пошук нових споживачів.

Класифікація JEL: M31, F47, L50.

Стаття знаходитьться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Надежда Дехтяр, Оксана Мазоренко, Максим Серпухов

Оценка структуры внешней торговли Украины для определения сфер реализации экспортного потенциала

На сегодняшний день нет единого подхода к планированию нормативных показателей структуры внешней торговли и оптимизации внешнеэкономической деятельности, включая маркетинг-микс, учитывающие приоритеты социально-экономического развития территорий, действующих как агенты мирового рынка. В статье предложен расширенный метод с использованием индексов Грубеля-Ллойда и Горвата для оценки уровня межотраслевой торговли, который определит приоритетные сферы международного сотрудничества в процессе разработки внешнеэкономической стратегии на уровне государства и на уровне отдельных компаний, заинтересованных в расширении географии торговли на мировом рынке путем нахождения новых партнеров и использования недискриминационных методов маркетинга.

В статье показаны актуальные тенденции во внешней торговле в Украине, поддерживающие текущую экономическую политику и способствующие внедрению новой экспортной стратегии. А именно, общий объем внешнего долга превысил ВВП в 2014-2016 гг., хотя с 2017 г. наблюдалось его уменьшение из-за сокращения ВВП. Неблагоприятные тенденции дополнились совокупным отрицательным сальдо баланса товаров и услуг и 2014-2018 гг., с перераспределением географического пространства в пользу ЕС вместо стран СНГ (однако, экспорт услуг, оцененный как абсолютный доход, превысил импорт). Индексы Грубеля-Ллойда и Горвата, рассчитанные для последних данных в области торговли, показали высокий уровень диверсификации внешнеэкономической деятельности Украины, со значительным объемом межотраслевой торговли, но значение индекса Грубеля-Ллойда и Горвата не совпало по географической и товарной структуре для преобладающего большинства стран, тем не менее, можно определить потенциальные направления экспорта, а именно из-за выявленного дисбаланса.

Ключевые слова: торговые войны, межотраслевая торговля, индекс Грубеля-Ллойда, индекс Горвата, поиск новых потребителей.

Классификация JEL: M31, F47, L50.

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии Creative Commons Attribution 4.0 International license, что позволяет повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответственной ссылки на оригинальную версию статьи.